

ARISTOPHANIS.

Itaque Ranas confinxit, in quo dramate Bacchum introducit, sollicitè querentem in terris poetam tragicum, & quod nullum reperiret, ad inferos descendantem, ut Euripidem è campis Elysijs reducat. Sed cùm Aeschylus & Sophocles, grauitate Tragica superiores Euripide haberi vellent, oritur in ea fabula certamen in quo ab Aeschylo vincitur Euripides. Hac ratione in magnum contemptum perductus fuit Euripides, & reliquis Tragicis longè posthabitus. Ut autem maius in illum concitaret odium, etiā Thesmophoriazusas conscripsit: in qua fabula Euripides à fœminis, sacra Cereris celebrantibus accusatur, quod iniusto odio mulieres persequuntur, easque in suis tragœdiis passim traducat. Quibus de causis graues ei minātur poenas mulieres. Reliquæ Comœdiæ reliquo belli Peloponnesiaci tempore, quo floruit Aristophanes, compositæ fuerunt. Nam pacem anno decimo tertio belli scripsit, cùm post mortem Cleonis & Brasidæ, qui apud Amphilolin in acie perierant, pax & fœdus quinquaginta annorum inter Athenienses & Lacedæmonios esset factum, quod tamen septem annos non durauit, quemadmodum refert Thucydides lib. 5. Ξυγγρ. A charnenses post mortem Pericles, & cladem Siculam scripsit, cuius in eo dramate stultam pertinaciam, & insecuritatem proponit, ut hoc exemplo malos & plebem terreat, ne stultis ducibus, qualis fuerat Lamachus, belli suminam & Reipublicæ salutem committant. Quantam verònoxam Reipublicæ dederit Lamachus, amissio exercitu in Sicilia, docuit exitus, stultorum omnium magister. Post cladem Siculam Aues prodierunt, in qua fabula hortatur Athenienses, ut Decelam, quam ille ficto nomine νεφόνοννυιαν vocat, contra Lacedæmonios munitant, priusquā ab illis occupetur. Cui salutari consilio si patuissent Athenienses, in maximum malum non incidissent. Vespæ post alteram cladem Siculam scriptæ videntur, quam Atheniensibus Chares (quem ille ficto nomine canis, Labetem vocat) ductu suo inauspicio attulit. Periculosisimis autem temporibus, cùm tota Græcia in armis esset, Lysistratam composuit, in qua mulieres de Rep. & pace deliberauerunt: facta coniuratione, quod suis maritis concubitum denegare, & in arcem munitissimam se tantisper recipere velint, dum illi pacis negocium suscipiant. Plutum & similes Comœdias ijs demum temporibus commentus est, quibus ex interdicto magistratus Attici, neminem in Comœdia nominatim carpere licuit. Ac Plutum quidē per filium suum Ararotem, quem multitudini ipsomet præfecerat. Referunt magnam esse laudem consecutum, quod calumniatores subvertisset: alibi eos nominans ιπτάλος, (febres pituitosas in Vespis) οἱ δὲ πατέρες ἀνθρώπων νύκτων, οἱ δὲ πάποις ἀστερίων: quæ febres noctu parentum interstrinxerunt gulas, & auos iugularunt. In primis verò ob hoc laudatus atque amatus est à ciuibus, quod fabulis suis Reipubl. Atheniensium liberam, neque viii domini tyrannidi subiectam esse, sed ne ipsum quidem populum in statu Reipublicæ populari, & per se libero, sibi meti ipsi imperitare voluit. Quade causa oleæ sacræ ramo coronatus est, qui non minoris præmij loco habebatur, quam corona aurea. Ac proinde in Rani de inglorijs quibusdam hoc protulit: τι εὸν χρεῖ σιναῖον πολλὰ τῇ πόλει συμβάνειν: Chorum sacrum esse iustum, ut qui multa recte consulat ciuitati. Scripsit præter has Comœdias, quæ extant, alias triginta sex, quarum nomina leguntur apud Athenæum, in Dipnosoph. Sunt autem hæc: Agnes, Senectæ expers, Aelianus etiam lib. 12. de Animalibus citat, Anagyrus, Babylonij, Rustici, Senectus, Gerytades, Dædalus, Coniuæ, Danaides, Danai dolia, Dionysus, Niobe, Hiroes, Centauri, Cocalus, Lemnia, nebulæ secundæ, Thesmophoriazusæ alteræ, naues onerariæ, Ciconiæ, Pelasgi, Pythagoræ, Scenæ apprehendentes, Sartagine coquentes, tellmissenses, Colostrum, Philonides, Phænissæ, & Horæ. Peculiaris ab eo inuentus est versus, qui Aristophanius appellatur, etiam à Cicerone memoratus in Bruto. Suidas Tetrametrum & Octometrum ab eo inuentum scribit. Eloquentia Attica in illo singularis fuit, ut ex ijs, quæ supersunt, Comœdijs colligitur. Itaque Platonem memontant Dionysio Regi Syracusano, statum Reipubl. Atheniensis & linguam ex optimo auctore perdiscere cupienti, hunc autorem misisse, hortatumque esse, ut fabulas huius Poetæ diligenter tractaret, si quidem Reipublicæ Atheniensis statum perfectè vellet cognoscere. De Ioanne Chrysostomo disertissimo theologo, sunt, qui scribant, cum suæ facundiæ & vehementiæ in taxandis vitijs, præsertim mulietum, partem optimam ex quotidiana lectione Aristophanis hausisse, & cùm dormitum iret, libros huius auctoris puluillo subdere solitus, ut olim Homeris poema Alexander ille Magnus. Certè